

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad discendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126164)

Quod à nobis omnibus benignissimus Deus gratiosè avertere velit, per filium suum Jesum Christum, Servatorem nostrum, in Spiritu sancto, laudandus in secula seculorum, Amen!

Dominica III. post Trinitatis.

Evangelium Luc 15. v. 1. --- 10.

EXORDIUM.

CUM David insidias Regis Saulis ef- fugiens, in spelunca Adullam sese ab- didisset: convenerunt ad eum om- nes, qui erant in angustiâ constituti, & oppressi ære alieno, & amaro animo, & fa- ctus est eorum princeps, 1. Sam. 22, 2.

In hac re David Typus Christi fuit.

Miseri nos homunciones versabamur in angustiis, & oppressi eramus ære alieno. In angustiis, ob multas tribulationes & miseria- rias, quibus à nativitate usque in tumulum subiecti sumus, ita, ut sub hac mole vix res- pirare possimus, sed potius causam habea- mus cum Jobo querendi: Si appenderetur afflictio mea in staterâ, & calamitates meæ apponerentur, tunc graviores essent, quàm arena maris, Job. 6. v. 3. variationes enim & exercitus contra nos sunt, Hiob. 30. v. 17.

Ære alieno verè obstricti sumus, ob pec- cata, in quibus concepti & nati sumus, Pl. 51. v. 7. sed & quotidie cumulamur ea, om- missione boni & commissione mali, justus enim vel septies in die cadit, Prov. 24. v. 16. Multò magis illi, qui justis sese adnume- rare non possunt. Quinimò, nemo in uni- versum est, qui delicta cognoscat, Psal. 19. v. 15. Delinquimus verbis, peccamus ope- ribus, aberramus cogitationibus; culpam contrahimus dormiendo & vigilando, & vo-

lentibus facere bonum, malum adjacet, Rom. 7. v. 21. hinc tandem debitum oritur, quod gravat nos, Psal. 38. v. 5. cui non sumus solvendo, Matth. 18. v. 25.

Sicut igitur ad Davidem confluxerunt omnes, qui erant in angustiâ constituti & oppressi ære alieno, & amaro animo: Sic multò magis nos ad filium Davidis, Serva- torem nostrum Jesum Christum confu- giamus, qui venit in mundum, ut foret Sal- vator noster, Jer. 14. v. 8. & exsolveret, quod non rapuit, Psal. 69. v. 5. Quod & opere ipso complevit, dum non modò morti pe- stilentia & lues inferno factus est, Os. 13. vers. 14. sed & peccata nostra pertulit in corpore suo, 1. Petr. 2. vers. 24. Ut ovantes gloriari possimus: Christus donavit nobis omnia delicta, delens, quod adversus nos erat, chirographum decreti, quod erat con- trarium nobis. Et ipsum tulit de medio, af- figens illud cruci, Col. 2. v. 14.

Sed & tertium à nobis fiat, & amaro ani- mo simus oportet, ad instar eorum, qui Da- videm accesserunt. Nisi enim doleatur de peccato, sed illudatur illud, Prov. 14. v. 9. & malum manuum dicatur bonum, Mich. 7. vers. 3. malum malo cumulatur. Christus etiam eosdem in gratiam recipere non vult, sed tradet tortoribus, à quibus in carcerem infernalem mittentur, non inde exituri,

Hh 3

donec

donec reddiderint novissimum quadrantem, Matth. 5. v. 26.

Qui verò verâ pœnitentiâ & contrito corde ad Christum sese recipiunt, sicut peccatores & publicani in Evangelio, illos cum gaudio suscepturus, & princeps eorum futurus est, h. e. proteget & defendet eos, adversus omnes hostes, & ex omnibus calamitatibus eripiet, tandemq; eò deducet, ubi non ultra audietur vox fletus & vox clamoris, Esa. 65. v. 19. sed vitam habeant, & abundantius habeant in æternum, Joh. 10. 10.

Nos sine longiore præfamine, ad ipsum Evangelium nos conferemus tractaturi, pro ratione instituti.

I. Ἀνθραπολογίαν, sive notitiam nostri.

II. Χριστολογίαν, sive notitiam Christi.

J. J.

Exegetis.

CUM Deus in montem Sinai descensus & legem laturus esset, præmoneri jussit populum, ne quis nimium appropinquaret ad montem, imò Moses constituere tenebatur terminos populo, per circuitum, ne quis adscendere in montem, & tangere fines illius posset, omnis enim qui montem tetigerit, dicebat Dominus, morte morietur, Exod. 19. v. 12. Sed in prælecto Evangelio percipimus, quòd Filius Dei publicanos & peccatores in gratiam recipiat, qui ipsi appropinquant. Quin adhuc in hodiernum diem, omnes, qui laborant & operati sunt, ad se vocat, eosdemq; se referentur esse, pollicetur, Matth. 1. v. 28. Lex enim per Moysen data est: gratia & veritas per Jesum Christum facta est, Joh. 1. 17.

Notitiam nostri hinc discere poterimus, quando perpendimus:

I. *Publicanorum respicientiam.* Erant

enim appropinquantibus ei (Christo) omnes publicani & peccatores.

Duorum generum personæ hic exprimentur, qui Christo appropinquantur:

1. *Publicani*, hi erant improbilissimi forneratores & Usurarii, qui vectigalia à Romanis Præsidibus certo pretio conducebant, eaq; adeo exaggerabant, ut non modò expensas receiverent, sed & ingentem quantum facerent, hinc opulentissimi evadabant, & ingentes pecunias corradabant. Judæis verò maximè exosi erant, qui propterea commercium cum illis non habebant, id eò Christus de eo, qui omnem admonitionem spernit, ait: Sit tibi, velut ethnicus & publicanus, Matth. 18. v. 17.

2. *Peccatores.* Hi erant homines facinorosi, qui in enormibus peccatis vixerant, iisque adeò immerfi erant, ut propterea Synagogis exclusi excommunicarentur, sicut mulier peccatrix, Luc. 7. v. 17. Ideoque hic dicitur, fuisse omnes, sive omnis generis peccatores, qui non uno modo, sed multifariam deliquerant, fornicarios, fures, mendaces, perjuros, & si quid aliud sanæ doctrinæ adversatur, 1. Tim. 1. v. 10.

Hi homines igitur ad Christum se contulerunt, non ex curiositate, ut novellas perciperent, sed ut audirent illum, & ex ejus concionibus solatium haurirent, contra peccata, cujus stimulos adeò in conscientia sentiebant, ut quo confugerent, nescirent. Alligatum erat jugum iniquitatum eorum, & impositæ erant cervicibus eorum, Thren. 1. v. 14.

Hic velim excutias te, an sensu peccatorum tuorum conturbatus fueris, & Christum corde contrito accesseris?

Hoc certissimum est, nos omnes peccasse, & egere gloriâ Dei, Rom. 3. v. 23. *Noah* pecca-